

ที่ อต ๐๐๒๓.๑๕/ว ๓๕๖๕

ที่ว่าการอำเภอลับแล
ถนนศรีพนมมาศ อต ๕๓๓๓๐

๒๗ กันยายน ๒๕๖๙

เรื่อง การเร่งรัดดำเนินการป้องกันและควบคุมโรคพิษสุนัขบ้าในพื้นที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

เรียน นายกเทศมนตรีตำบล และนายกองค์การบริหารส่วนตำบล ทุกแห่ง

อ้างถึง หนังสืออำเภอลับแล ด่วนที่สุด ที่ อต ๐๐๒๓.๑๕/ว ๔๒๓ ลงวันที่ ๓๐ มกราคม ๒๕๖๙

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาหนังสือจังหวัดอุตรดิตถ์ ที่ อต ๐๐๒๓.๖/ว ๓๙๑๕

ลงวันที่ ๒๕ กันยายน ๒๕๖๙

จำนวน ๑ ชุด

ตามที่ได้รับแจ้งจาก องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ดำเนินงานป้องกันและควบคุมโรคพิษสุนัขบ้าตามโครงการสัตว์ปลอดโรค คนปลอดภัย จากโรคพิษสุนัขบ้า ตามพระปณิธานศาสตราจารย์ ดร.สมเด็จเจ้าฟ้าฯ กรมพระศรีสวางควัฒน วรขัตติยราชนารี และได้รับมอบหมายให้รับผิดชอบในยุทธศาสตร์ที่ ๔ การขับเคลื่อนการดำเนินงานโรคพิษสุนัขบ้าในท้องถิ่นของแผนยุทธศาสตร์การดำเนิน โครงการสัตว์ปลอดโรค คนปลอดภัย จากโรคพิษสุนัขบ้า ตามพระปณิธานศาสตราจารย์ ดร.สมเด็จเจ้าฟ้าฯ กรมพระศรีสวางควัฒน วรขัตติยราชนารี ซึ่งมีวัตถุประสงค์ ไม่มีคนและสัตว์เสียชีวิตด้วยโรคพิษสุนัขบ้าอย่างยั่งยืนและได้ร่วมกับ กรมปศุสัตว์และกรมควบคุมโรคจัดทำโครงการความร่วมมือการรณรงค์ป้องกันโรคพิษสุนัขบ้า ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙ นั้น

จังหวัดอุตรดิตถ์แจ้งว่า กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นได้รับการประสานแจ้งจาก กรมควบคุมโรค และกรมปศุสัตว์ เกี่ยวกับสถานการณ์โรคพิษสุนัขบ้าในประเทศไทย ปี พ.ศ. ๒๕๖๙ ในช่วงเดือนมกราคม ถึงเดือนสิงหาคม ๒๕๖๙ พบว่า มีผู้เสียชีวิตด้วยโรคพิษสุนัขบ้า จำนวน ๑๐ ราย ในพื้นที่ ๑๐ จังหวัด ได้แก่ จังหวัดระยอง นครราชสีมา ฉะเชิงเทรา อุบลราชธานี ตาก หนองคาย ศรีสะเกษ กาญจนบุรี ชลบุรี และจันทบุรี รวมทั้งพบโรคพิษสุนัขบ้าในสัตว์จากระบบเฝ้าระวังโรคพิษสุนัขบ้า thairabies.net ประเทศไทย รายงานผลบวกของโรคพิษสุนัขบ้าในสัตว์ จำนวน ๒๐๙ ตัว จากจำนวนตัวอย่างทั้งหมด ๔,๒๒๕ ตัว คิดเป็นร้อยละ ๔.๙๕ โดยพบเชื้อในสุนัขเป็นส่วนใหญ่ จำนวน ๑๘๖ ตัว จากการสอบสวนผู้เสียชีวิต พบปัจจัยสำคัญ ได้แก่ ผู้ถูกสัตว์กัดหรือข่วนไม่ได้ล้างแผล หรือไม่ได้รับวัคซีนป้องกันโรคพิษสุนัขบ้าหลังสัมผัสโรคอย่างเหมาะสม การไม่สามารถติดตามสัตว์ที่กัดหรือข่วน เพื่อส่งตรวจทางห้องปฏิบัติการการเลี้ยงสัตว์ โดยไม่ได้รับวัคซีน หรือได้รับวัคซีนไม่ต่อเนื่อง การปล่อยสัตว์ โดยไม่มีการควบคุม ตลอดจนข้อจำกัดในการเข้าถึงบริการในพื้นที่ห่างไกลและพื้นที่ชายแดน (ข้อมูล ณ วันที่ ๑๖ สิงหาคม ๒๕๖๙) และรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทย (นายวราวุธ ศิลปอาชา) ได้มีข้อสั่งการในคราวการตอบกระทู้ของสมาชิกวุฒิสภา จังหวัดนครราชสีมา เมื่อวันที่ ๖ กรกฎาคม ๒๕๖๙ ณ อาคารรัฐสภา โดยมีข้อสั่งการเกี่ยวกับการป้องกันและควบคุมโรคพิษสุนัขบ้า ดังต่อไปนี้ (๑) กำชับผู้ว่าราชการจังหวัด ทุกจังหวัด เพื่อควบคุม กำกับ และติดตามให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นออกข้อบัญญัติท้องถิ่นหรือเทศบัญญัติท้องถิ่น การเลี้ยงหรือปล่อยสัตว์ในที่สาธารณะให้ครบทุกแห่ง (๒) ใช้กลไกคณะกรรมการควบคุมโรคติดต่อจังหวัด ในการกำกับดูแลพื้นที่ปลอดโรคพิษสุนัขบ้าให้ครบทุกพื้นที่ และ (๓) กำหนดเป้าหมายตัวชี้วัดของจังหวัด โดยมีเป้าหมาย “ผู้เสียชีวิตจากโรคพิษสุนัขบ้าเป็นศูนย์

/อำเภอลับแล...

อำเภอลับแลพิจารณาแล้ว เพื่อเป็นการป้องกันและควบคุมการระบาดของโรคพิษสุนัขบ้าในพื้นที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และลดอัตราการเสียชีวิตของประชาชนจากโรคพิษสุนัขบ้า จึงขอให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นดำเนินงานป้องกันและควบคุมโรคพิษสุนัขบ้าในพื้นที่ โดยบูรณาการการทำงานร่วมกันกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทุกภาคส่วนตามแนวทางสุขภาพหนึ่งเดียว (One Health) เพื่อยกระดับการป้องกัน และควบคุมโรคพิษสุนัขบ้าอย่างเป็นระบบ เพื่อลดการเสียชีวิตของประชาชนจากโรคพิษสุนัขบ้า โดยขับเคลื่อนเป้าหมายตัวชี้วัดที่สำคัญ คือ “ผู้เสียชีวิตจากโรคพิษสุนัขบ้าเป็นศูนย์ (Zero Death) ในปี พ.ศ. ๒๕๗๐ พร้อมทั้งประเมินผลการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้บรรลุเป้าหมายดังกล่าวอย่างเป็นรูปธรรม ตามแนวทางการดำเนินการป้องกันและควบคุมโรคพิษสุนัขบ้าในพื้นที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

จึงเรียนมาเพื่อทราบและพิจารณาดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายสุระวุธ จันทรัมย์)
นายอำเภอลับแล

ด่วนที่สุด

ที่ อต ๐๐๒๓.๖/ว ๓๙๑๐

สำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นอำเภอลับแล

เลขที่รับ 1466

วันที่ 25 ก.ค. 69

เวลา

ศาลากลางจังหวัดอุดรดิตถ์

ถนนประชานิมิตร อต ๕๓๐๐๐

๒๕ กันยายน ๒๕๖๙

เรื่อง การเร่งรัดดำเนินการป้องกันและควบคุมโรคพิษสุนัขบ้าในพื้นที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

เรียน นายอำเภอ ทุกอำเภอ และนายกเทศมนตรีเมืองอุดรดิตถ์

อ้างถึง ๑. สำเนาหนังสือจังหวัดอุดรดิตถ์ ที่ อต ๐๐๒๓.๓/ว ๗๒ ลงวันที่ ๘ มีนาคม ๒๕๖๐

๒. สำเนาหนังสือจังหวัดอุดรดิตถ์ ด่วนที่สุด ที่ อต ๐๐๒๓.๖/ว ๑๖๓๒ ลงวันที่ ๓ เมษายน ๒๕๖๘

๓. สำเนาหนังสือจังหวัดอุดรดิตถ์ ด่วนที่สุด ที่ อต ๐๐๒๓.๖/ว ๓๘๓๓ ลงวันที่ ๒๘ มกราคม ๒๕๖๙

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. สำเนาหนังสือกระทรวงมหาดไทย ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๘๒๑.๕/ว ๘๒๑๙

ลงวันที่ ๒๓ กันยายน ๒๕๖๙

จำนวน ๑ ชุด

๒. แนวทางการดำเนินการป้องกันและควบคุมโรคพิษสุนัขบ้าในพื้นที่

ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

จำนวน ๑ ชุด

ตามที่จังหวัดอุดรดิตถ์ได้แจ้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นว่า กระทรวงมหาดไทย โดยกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นได้ดำเนินงานป้องกันและควบคุมโรคพิษสุนัขบ้าตามโครงการสัตว์ปลอดโรค คนปลอดภัย จากโรคพิษสุนัขบ้า ตามพระปณิธานศาสตราจารย์ ดร.สมเด็จเจ้าฟ้าฯ กรมพระศรีสวางควัฒน วรขัตติยราชนารี และได้รับมอบหมายให้รับผิดชอบในยุทธศาสตร์ที่ ๔ การขับเคลื่อนการดำเนินงาน โรคพิษสุนัขบ้าในท้องถิ่น ของแผนยุทธศาสตร์การดำเนิน โครงการสัตว์ปลอดโรค คนปลอดภัย จากโรคพิษสุนัขบ้า ตามพระปณิธานศาสตราจารย์ ดร.สมเด็จเจ้าฟ้าฯ กรมพระศรีสวางควัฒน วรขัตติยราชนารี ซึ่งมีวัตถุประสงค์ ไม่มีคนและสัตว์เสียชีวิตด้วยโรคพิษสุนัขบ้าอย่างยั่งยืนและได้ร่วมกับกรมปศุสัตว์และกรมควบคุมโรค จัดทำโครงการความร่วมมือการรณรงค์ป้องกันโรคพิษสุนัขบ้า ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙ ภายใต้โครงการ สัตว์ปลอดโรค คนปลอดภัย จากโรคพิษสุนัขบ้า ตามพระปณิธานศาสตราจารย์ ดร.สมเด็จเจ้าฟ้าฯ กรมพระศรีสวางควัฒน วรขัตติยราชนารี ในการเร่งรัดกิจกรรมการฉีดวัคซีนเพื่อสร้างภูมิคุ้มกันต่อโรคพิษสุนัขบ้า ในสุนัขและแมวในทุกพื้นที่ และให้ประสานปศุสัตว์ จังหวัด/อำเภอ สำนักงานสาธารณสุขในพื้นที่ ให้ความรู้ เกี่ยวกับโรคพิษสุนัขบ้า การเลี้ยงสัตว์อย่างถูกวิธี และรับผิดชอบรวมถึงการป้องกันตนเองจากโรคพิษสุนัขบ้า ตลอดจนจัดให้มีการประชาสัมพันธ์ให้ความรู้ เกี่ยวกับโรคพิษสุนัขบ้าและสร้างความตระหนักรับผิดชอบ ในการให้เจ้าของสัตว์เลี้ยงและประชาชนทั่วไปนำสัตว์เลี้ยงไปรับการฉีดวัคซีนตามพระราชบัญญัติ โรคพิษสุนัขบ้า พ.ศ. ๒๕๓๕ นั้น

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นแจ้งว่า ได้รับการประสานแจ้งจากกรมควบคุมโรค และกรมปศุสัตว์ เกี่ยวกับสถานการณ์โรคพิษสุนัขบ้าในประเทศไทย ปี พ.ศ. ๒๕๖๙ ในช่วงเดือนมกราคม ถึงเดือนสิงหาคม ๒๕๖๙ พบว่า มีผู้เสียชีวิตด้วยโรคพิษสุนัขบ้า จำนวน ๑๐ ราย ในพื้นที่ ๑๐ จังหวัด ได้แก่ จังหวัดระยอง นครราชสีมา ฉะเชิงเทรา อุบลราชธานี ตาก หนองคาย ศรีสะเกษ กาญจนบุรี ชลบุรี และจันทบุรี รวมทั้งพบโรคพิษสุนัขบ้าในสัตว์ จากกระบบเฝ้าระวังโรคพิษสุนัขบ้า thairabies.net ประเทศไทย รายงานผลบวกของโรคพิษสุนัขบ้าในสัตว์

/จำนวน...

“ร่วมเฉลิมฉลอง ๑๑๑ ปี จังหวัดอุดรดิตถ์”

จำนวน ๒๐๙ ตัว จากจำนวนตัวอย่างทั้งหมด ๔,๒๒๕ ตัว คิดเป็น ร้อยละ ๔.๙๕ โดยพบเชื้อในสุนัขเป็นส่วนใหญ่ จำนวน ๑๘๖ ตัว จากการสอบสวนผู้เสียชีวิต พบปัจจัยสำคัญ ได้แก่ ผู้ถูกสัตว์กัดหรือข่วนไม่ได้ล้างแผล หรือไม่ได้รับวัคซีนป้องกันโรคพิษสุนัขบ้าหลังสัมผัสโรคอย่างเหมาะสม การไม่สามารถติดตามสัตว์ที่กัดหรือข่วน เพื่อส่งตรวจทางห้องปฏิบัติการ การเลี้ยงสัตว์โดยไม่ได้รับวัคซีน หรือได้รับวัคซีนไม่ต่อเนื่อง การปล่อยสัตว์ โดยไม่มีการควบคุม ตลอดจนข้อจำกัดในการเข้าถึงบริการในพื้นที่ห่างไกลและพื้นที่ชายแดน (ข้อมูล ณ วันที่ ๑๖ สิงหาคม ๒๕๖๙) และรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทย (นายวราวิชช์ เลียงประสิทธิ์) ได้มีข้อสั่งการ ในคราวการตอบกระทู้ของสมาชิกวุฒิสภา จังหวัดนครราชสีมา เมื่อวันที่ ๖ กรกฎาคม ๒๕๖๙ ณ อาคารรัฐสภา โดยมีข้อสั่งการเกี่ยวกับการป้องกันและควบคุมโรคพิษสุนัขบ้า ดังต่อไปนี้ (๑) กำชับผู้ว่าราชการจังหวัด ทุกจังหวัด กำกับและติดตามให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นออกข้อบัญญัติท้องถิ่นหรือเทศบัญญัติท้องถิ่น เพื่อควบคุม การเลี้ยงหรือปล่อยสัตว์ในที่สาธารณะให้ครบทุกแห่ง (๒) ใช้กลไกคณะกรรมการควบคุมโรคติดต่อจังหวัด ในการกำกับดูแลพื้นที่ปลอดโรคพิษสุนัขบ้าให้ครบทุกพื้นที่ และ (๓) กำหนดเป้าหมายตัวชี้วัดของจังหวัด โดยมีเป้าหมาย “ผู้เสียชีวิตจากโรคพิษสุนัขบ้าเป็นศูนย์”

จังหวัดอุดรธานีได้พิจารณาแล้ว เพื่อเป็นการป้องกันและควบคุมการระบาดของโรคพิษสุนัขบ้าในพื้นที่ ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และลดอัตราการเสียชีวิตของประชาชนจากโรคพิษสุนัขบ้า จึงให้องค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่นดำเนินงานป้องกันและควบคุมโรคพิษสุนัขบ้าในพื้นที่ โดยบูรณาการการทำงานร่วมกัน กับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทุกภาคส่วนตามแนวทางสุขภาพหนึ่งเดียว (One Health) เพื่อยกระดับการป้องกัน และควบคุมโรคพิษสุนัขบ้าอย่างเป็นระบบ เพื่อลดการเสียชีวิตของประชาชนจากโรคพิษสุนัขบ้า โดยขับเคลื่อน เป้าหมายตัวชี้วัดที่สำคัญ คือ “ผู้เสียชีวิตจากโรคพิษสุนัขบ้าเป็นศูนย์ (Zero Death) ในปี พ.ศ. ๒๕๗๐” พร้อมทั้งประเมินผลการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้บรรลุเป้าหมายดังกล่าวอย่างเป็นรูปธรรม ตามแนวทาง การดำเนินการป้องกันและควบคุมโรคพิษสุนัขบ้าในพื้นที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น รายละเอียดปรากฏตาม สิ่งที่ส่งมาด้วย

จึงเรียนมาเพื่อทราบและพิจารณาดำเนินการ สำหรับอำเภอขอความร่วมมือแจ้งองค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่นในเขตพื้นที่ทราบและพิจารณาดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายสรพงษ์ มานะสุขอนันต์)
รองผู้ว่าราชการจังหวัด ปฏิบัติราชการแทน
ผู้ว่าราชการจังหวัดอุดรธานี

สำนักงานท้องถิ่นจังหวัด
กลุ่มงานบริการสาธารณะฯ
โทร. ๐ ๕๕๔๐ ๓๐๐๘

ด่วนที่สุด
ที่ มท ๐๘๒๑.๕/ว ๘๒๖๔

สำนักงานท้องถิ่นจังหวัดอุดรธานี

เลขที่รับ..... 7521

วันที่..... 24 ก.ย. 2569

เวลา.....

☐ บท. ☐ บถ. ☐ สส. ☐ กม. ☐ กว. ☒ อป.
กระทรวงมหาดไทย

ถนนอัษฎางค์ กรุงเทพมหานคร ๑๐๒๐๐

๒๓ กันยายน ๒๕๖๙

เรื่อง การเร่งรัดดำเนินการป้องกันและควบคุมโรคพิษสุนัขบ้าในพื้นที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัด ทุกจังหวัด

- อ้างถึง ๑. หนังสือกระทรวงมหาดไทย ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๘๑๐.๕/ว ๐๙๙๔ ลงวันที่ ๒๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๐
๒. หนังสือกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๘๒๑.๕/ว ๓๙๓ ลงวันที่ ๒๗ มกราคม ๒๕๖๙
๓. หนังสือกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๘๒๑.๕/ว ๑๕๕๑ ลงวันที่ ๒ เมษายน ๒๕๖๘

สิ่งที่ส่งมาด้วย แนวทางการดำเนินการป้องกันและควบคุมโรคพิษสุนัขบ้าในพื้นที่
ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

จำนวน ๑ ชุด

ตามที่กระทรวงมหาดไทย โดยกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นได้ดำเนินงานป้องกันและควบคุมโรคพิษสุนัขบ้าตามโครงการสัตว์ปลอดโรค คนปลอดภัย จากโรคพิษสุนัขบ้า ตามพระปณิธาน ศาสตราจารย์ ดร.สมเด็จเจ้าฟ้าฯ กรมพระศรีสวางควัฒน วรขัตติยราชนารี และได้รับมอบหมายให้รับผิดชอบในยุทธศาสตร์ที่ ๔ การขับเคลื่อนการดำเนินงานโรคพิษสุนัขบ้าในท้องถิ่น ของแผนยุทธศาสตร์การดำเนินโครงการสัตว์ปลอดโรค คนปลอดภัย จากโรคพิษสุนัขบ้า ตามพระปณิธาน ศาสตราจารย์ ดร.สมเด็จเจ้าฟ้าฯ กรมพระศรีสวางควัฒน วรขัตติยราชนารี ซึ่งมีวัตถุประสงค์ไม่มีคนและสัตว์เสียชีวิตด้วยโรคพิษสุนัขบ้าอย่างยั่งยืนและได้ร่วมกับกรมปศุสัตว์และกรมควบคุมโรค จัดทำโครงการความร่วมมือการรณรงค์ป้องกันโรคพิษสุนัขบ้า ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙ ภายใต้โครงการสัตว์ปลอดโรค คนปลอดภัย จากโรคพิษสุนัขบ้า ตามพระปณิธาน ศาสตราจารย์ ดร.สมเด็จเจ้าฟ้าฯ กรมพระศรีสวางควัฒน วรขัตติยราชนารี ในการเร่งรัดกิจกรรมการฉีดวัคซีนเพื่อสร้างภูมิคุ้มกันต่อโรคพิษสุนัขบ้าในสุนัขและแมวในทุกพื้นที่ และให้ประสานปศุสัตว์จังหวัด/อำเภอ สำนักงานสาธารณสุขในพื้นที่ ให้ความรู้เกี่ยวกับโรคพิษสุนัขบ้า การเลี้ยงสัตว์อย่างถูกวิธี และรับผิดชอบ รวมถึงการป้องกันตนเองจากโรคพิษสุนัขบ้า ตลอดจนจัดให้มีการประชาสัมพันธ์ให้ความรู้เกี่ยวกับโรคพิษสุนัขบ้าและสร้างความตระหนักรับผิดชอบในการให้เจ้าของสัตว์เลี้ยงและประชาชนทั่วไปนำสัตว์เลี้ยงไปรับการฉีดวัคซีน ตามพระราชบัญญัติโรคพิษสุนัขบ้า พ.ศ. ๒๕๓๕ รายละเอียดตามอ้างถึง นั้น

ในการนี้ กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นได้รับการประสานแจ้งจากกรมควบคุมโรค และกรมปศุสัตว์เกี่ยวกับสถานการณ์โรคพิษสุนัขบ้าในประเทศไทย ปี พ.ศ. ๒๕๖๙ ในช่วงเดือนมกราคมถึงเดือนสิงหาคม ๒๕๖๙ พบว่า มีผู้เสียชีวิตด้วยโรคพิษสุนัขบ้า จำนวน ๑๐ ราย ในพื้นที่ ๑๐ จังหวัด ได้แก่ จังหวัดระยอง นครราชสีมา ฉะเชิงเทรา อุบลราชธานี ตาก หนองคาย ศรีสะเกษ กาญจนบุรี ชลบุรี และจันทบุรี รวมทั้งพบโรคพิษสุนัขบ้าในสัตว์จากระบบเฝ้าระวังโรคพิษสุนัขบ้า thairabies.net ประเทศไทย รายงานผลบวกของโรคพิษสุนัขบ้าในสัตว์ จำนวน ๒๐๙ ตัว จากจำนวนตัวอย่างทั้งหมด ๔,๒๒๕ ตัว คิดเป็นร้อยละ ๔.๙๕ โดยพบเชื้อในสุนัขเป็นส่วนใหญ่ จำนวน ๑๘๖ ตัว จากการสอบสวนผู้เสียชีวิต พบปัจจัยสำคัญ ได้แก่ ผู้ถูกสัตว์กัดหรือข่วนไม่ได้ล้างแผลหรือไม่ได้รับวัคซีนป้องกันโรคพิษสุนัขบ้าหลังสัมผัสโรคอย่างเหมาะสม การไม่สามารถติดตามสัตว์ที่กัดหรือข่วนเพื่อส่งตรวจทางห้องปฏิบัติการ การเลี้ยงสัตว์โดยไม่ได้รับวัคซีนหรือได้รับวัคซีนไม่ต่อเนื่อง การปล่อยสัตว์โดยไม่มีการควบคุม ตลอดจนข้อจำกัดในการเข้าถึงบริการในพื้นที่

/हांไกล...

ห่างไกลและพื้นที่ชายแดน (ข้อมูล ณ วันที่ ๑๖ สิงหาคม ๒๕๖๔) และรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทย (นายวรวิทย์ เลียงประสิทธิ์) ได้มีข้อสั่งการในคราวการตอบกระทู้ของสมาชิกวุฒิสภา จังหวัดนครราชสีมา เมื่อวันที่ ๖ กรกฎาคม ๒๕๖๔ ณ อาคารรัฐสภา โดยมีข้อสั่งการเกี่ยวกับการป้องกันและควบคุมโรคพิษสุนัขบ้า ดังต่อไปนี้ (๑) กำชับผู้ว่าราชการจังหวัด ทุกจังหวัด กำกับและติดตามให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นออกข้อบัญญัติท้องถิ่นหรือเทศบัญญัติท้องถิ่น เพื่อควบคุมการเลี้ยงหรือปล่อยสัตว์ในที่สาธารณะ ให้ครบทุกแห่ง (๒) ใช้กลไกคณะกรรมการควบคุมโรคติดต่อจังหวัด ในการกำกับดูแลพื้นที่ปลอดโรคพิษสุนัขบ้า ให้ครบทุกพื้นที่ และ (๓) กำหนดเป้าหมายตัวชี้วัดของจังหวัด โดยมีเป้าหมาย “ผู้เสียชีวิตจากโรคพิษสุนัขบ้าเป็นศูนย์” ดังนั้น เพื่อเป็นการป้องกันและควบคุมการระบาดของโรคพิษสุนัขบ้าในพื้นที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และลดอัตราการเสียชีวิตของประชาชนจากโรคพิษสุนัขบ้า จึงให้ผู้ว่าราชการจังหวัดกำหนดเป้าหมายและกำกับ ติดตามการดำเนินงานป้องกันและควบคุมโรคพิษสุนัขบ้าในพื้นที่ โดยบูรณาการการทำงาน ร่วมกันกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทุกภาคส่วน ตามแนวทางสุขภาพหนึ่งเดียว (One Health) เพื่อยกระดับ การป้องกันและควบคุมโรคพิษสุนัขบ้าอย่างเป็นระบบ เพื่อลดการเสียชีวิตของประชาชนจากโรคพิษสุนัขบ้า และกำหนดเป้าหมายผลสัมฤทธิ์ของจังหวัดให้ชัดเจน โดยมีเป้าหมายตัวชี้วัดที่สำคัญ คือ “ผู้เสียชีวิตจากโรคพิษสุนัขบ้าเป็นศูนย์ (Zero Death) ในปี พ.ศ. ๒๕๗๐” พร้อมทั้งประเมินผลการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้บรรลุเป้าหมายดังกล่าวอย่างเป็นรูปธรรม ตามแนวทางการดำเนินการป้องกันและควบคุมโรคพิษสุนัขบ้า ในพื้นที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ทั้งนี้ สามารถดาวน์โหลดรายละเอียดสิ่งที่ส่งมาด้วยได้ที่ QR Code ท้ายหนังสือฉบับนี้

จึงเรียนมาเพื่อพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

(นายชัยวัฒน์ ชื่นโกสุม)
รองปลัดกระทรวงมหาดไทย รักษาราชการแทน
ปลัดกระทรวงมหาดไทย

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น
กองสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อมท้องถิ่น
โทรศัพท์ ๐ ๒๒๔๑ ๔๐๐๐ ต่อ ๕๔๐๖
ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ saraban@dla.go.th
ผู้ประสานงาน นางสาวสุจิตรา ดาวเรือง/
นายเจนวิทย์ เชื้อสาวะถี

แนวทางการดำเนินการป้องกันและควบคุมโรคพิษสุนัขบ้าในพื้นที่ ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ด้วยสถานการณ์โรคพิษสุนัขบ้าในประเทศไทย ปี พ.ศ. ๒๕๖๙ ในช่วงเดือนมกราคม ถึงเดือนสิงหาคม ๒๕๖๙ พบว่า มีผู้เสียชีวิตด้วยโรคพิษสุนัขบ้า จำนวน ๑๐ ราย ในพื้นที่ ๑๐ จังหวัด ได้แก่ จังหวัดระยอง นครราชสีมา ฉะเชิงเทรา อุบลราชธานี ตาก หนองคาย ศรีสะเกษ กาญจนบุรี ชลบุรี และจันทบุรี รวมทั้งพบโรคพิษสุนัขบ้าในสัตว์จากระบบเฝ้าระวังโรคพิษสุนัขบ้า thairabies.net ประเทศไทย รายงานผลบวกของโรคพิษสุนัขบ้าในสัตว์ จำนวน ๒๐๙ ตัว จากจำนวนตัวอย่างทั้งหมด ๔,๒๒๕ ตัว คิดเป็น ร้อยละ ๔.๙๕ โดยพบเชื้อในสุนัขเป็นส่วนใหญ่ จำนวน ๑๘๖ ตัว ดังนั้น เพื่อป้องกันและควบคุมการระบาดของโรคพิษสุนัขบ้าในพื้นที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จึงขอความร่วมมือจังหวัดประสานขอความร่วมมือ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นดำเนินการตามแนวทางการป้องกันและควบคุมโรคพิษสุนัขบ้าในพื้นที่ ดังนี้

๑. การออกข้อบัญญัติท้องถิ่นหรือเทศบัญญัติท้องถิ่น หรือปรับปรุงข้อบัญญัติหรือเทศบัญญัติท้องถิ่น

๑.๑ กรณีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ยังไม่มีข้อบัญญัติท้องถิ่นหรือเทศบัญญัติท้องถิ่น เกี่ยวกับการควบคุมการเลี้ยงหรือปล่อยสัตว์ ให้ดำเนินการออกข้อบัญญัติท้องถิ่นหรือเทศบัญญัติท้องถิ่น ตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ หมวด ๖ การควบคุมการเลี้ยงหรือปล่อยสัตว์ มาตรา ๒๙ ที่ให้อำนาจแก่ราชการส่วนท้องถิ่นในการออกข้อบัญญัติท้องถิ่นหรือเทศบัญญัติท้องถิ่น เพื่อประโยชน์ในการรักษาสุขภาพความเป็นอยู่ที่เหมาะสมกับการดำรงชีพของประชาชน และเพื่อป้องกันอันตรายจากเชื้อโรคที่เกิดจากสัตว์ โดยการออกข้อบัญญัติหรือเทศบัญญัติท้องถิ่น เพื่อกำหนดให้ส่วนหนึ่ง ส่วนใดหรือทั้งหมดของพื้นที่ในเขตอำนาจของราชการส่วนท้องถิ่นนั้นเป็น “เขตควบคุมการเลี้ยงหรือปล่อยสัตว์” ได้ โดยอาจกำหนดเป็น (๑) เขตห้ามเลี้ยงหรือปล่อยสัตว์บางชนิดโดยเด็ดขาดหรือ (๒) เขตห้ามเลี้ยงหรือปล่อย สัตว์บางชนิดเกินกว่าจำนวนที่กำหนดหรือ (๓) เขตให้เลี้ยงหรือปล่อยสัตว์บางชนิด โดยต้องอยู่ภายใต้มาตรการ อย่างใดอย่างหนึ่ง ซึ่งขึ้นอยู่กับบริบทของพื้นที่ เช่น ความเจริญของชุมชน ความหนาแน่นของชุมชน ลักษณะ การประกอบอาชีพของคนในท้องถิ่น และลักษณะปัญหาของการเลี้ยงหรือปล่อยสัตว์แต่ละประเภท

๑.๒ กรณีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีข้อบัญญัติ/เทศบัญญัติแล้ว อาจพิจารณา ดำเนินการปรับปรุงให้สอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบัน โดยเฉพาะพื้นที่ที่มีความเสี่ยงต่อการแพร่ระบาดของ โรคพิษสุนัขบ้า ทั้งนี้ ให้พิจารณากำหนดมาตรการเกี่ยวกับการควบคุมการเลี้ยงหรือปล่อยสัตว์ การควบคุม จำนวนสัตว์ การป้องกันเหตุรำคาญและอันตรายจากสัตว์ และมาตรการอื่นที่จำเป็นตามบริบทของพื้นที่ สำหรับการดำเนินการตาม (๑) และ (๒) ขอให้ประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนในพื้นที่ทราบและบังคับใช้ข้อบัญญัติ ท้องถิ่น/เทศบัญญัติอย่างเคร่งครัด

๒. สำรวจจำนวนประชากรสุนัขและแมวทั้งที่มีเจ้าของและไม่มีเจ้าของให้ครอบคลุม ทั้งพื้นที่ เช่น บ้าน วัด โรงเรียน ตลาด และสถานที่สาธารณะ เป็นต้น เพื่อนำข้อมูลสัตว์ไปบันทึกในระบบ Rabies One Data เพื่อใช้เป็นฐานข้อมูลในการวางแผนการจัดซื้อวัคซีน การฉีดวัคซีน การเฝ้าระวังโรค การสอบสวนโรคและ ติดตามประเมินผลการดำเนินงานของโรคพิษสุนัขบ้า

๓. เร่งรัดการฉีดวัคซีนป้องกันโรคพิษสุนัขบ้าในสุนัขและแมวให้ครอบคลุม ทั้งในสุนัขและแมว ที่มีเจ้าของและไม่มีเจ้าของ โดยเฉพาะในพื้นที่ที่มีความเสี่ยง พื้นที่เกิดโรค พื้นที่สาธารณะ พื้นที่ชายแดน และพื้นที่ที่เป็น รอยต่อระหว่างองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นประสานการดำเนินงานร่วมกันในการ ฉีดวัคซีน เพื่อสร้างภูมิคุ้มกันต่อโรคพิษสุนัขบ้าในสุนัขและแมวให้ครอบคลุมมากกว่า ร้อยละ ๘๐ เพื่อป้องกัน

โรคในพื้นที่...

โรคในพื้นที่ กรณีพบสัตว์ที่สงสัยหรือพบผลการตรวจยืนยันโรคพิษสุนัขบ้าในพื้นที่ หรือพบผู้เสียชีวิตด้วยโรคพิษสุนัขบ้า ให้ประสานสำนักงานปศุสัตว์จังหวัดหรือสำนักงานปศุสัตว์อำเภอในพื้นที่โดยเร็ว เพื่อดำเนินการเฝ้าระวัง สอบสวน ควบคุมโรค และดำเนินการด้านวัคซีนในสัตว์ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และมาตรการที่กรมปศุสัตว์กำหนด

๔. จัดทำแผนการป้องกันและควบคุมโรคพิษสุนัขบ้าให้ครอบคลุมทุกหมู่บ้าน/ชุมชน โดยให้ความสำคัญเป็นพิเศษกับพื้นที่ที่พบผู้เสียชีวิตจากโรคพิษสุนัขบ้า พื้นที่ที่พบสัตว์ติดเชื้อหรือสงสัยติดเชื้อ พื้นที่เสี่ยงหรือพื้นที่ที่เคยเกิดโรค พื้นที่รอยต่อระหว่างองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พื้นที่สาธารณะ และแหล่งชุมชน เช่น ตลาด วัด แหล่งท่องเที่ยว โรงเรียน สถานราชการ เป็นต้น พื้นที่ที่มีการเคลื่อนย้ายสัตว์ พื้นที่ที่มีคนงานย้ายเข้ามาทำงานเป็นจำนวนมาก และพื้นที่ชายแดนที่มีความเสี่ยง เป็นต้น

๕. สร้างเครือข่ายความร่วมมือเพื่อเฝ้าระวังและแจ้งเหตุโรคพิษสุนัขบ้า โดยประสานความร่วมมือกับสมาชิกสภาท้องถิ่น ผู้นำหมู่บ้านหรือชุมชน กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน จิตอาสา อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน และประชาชนในพื้นที่ เพื่อให้มีส่วนร่วมในการเฝ้าระวัง ค้นหา แจ้งเหตุ และติดตามสถานการณ์โรคพิษสุนัขบ้าในพื้นที่อย่างใกล้ชิด

๕.๑ กรณีพบผู้ถูกสุนัขหรือแมวกัด ข่วน เลียบบริเวณบาดแผลหรือเยื่อぶตาหรือมีเหตุสัมผัสสัตว์ที่อาจเสี่ยงต่อโรคพิษสุนัขบ้า ให้เร่งติดตามและประสานหน่วยบริการสาธารณสุข เพื่อให้ผู้สัมผัสเข้ารับการประเมินความเสี่ยงและรับการดูแลป้องกันโรคพิษสุนัขบ้าหรือฉีดวัคซีนโดยเร็ว รวมทั้งประสานหน่วยงานที่เกี่ยวข้องติดตามสัตว์ที่ก่อเหตุและดำเนินการตามมาตรการการควบคุมโรคต่อไป

๕.๒ กรณีพบสุนัขหรือแมวที่มีการผิดปกติ สงสัยป่วยด้วยโรคพิษสุนัขบ้า สัตว์ตายโดยไม่ทราบสาเหตุ หรือสัตว์ที่มีประวัติกัดหรือข่วนคน ให้เร่งแจ้งและประสานสำนักงานปศุสัตว์จังหวัดหรือสำนักงานปศุสัตว์อำเภอในพื้นที่ เพื่อดำเนินการควบคุมโรค เก็บตัวอย่างและส่งตรวจทางห้องปฏิบัติการตามหลักวิชาการและมาตรการที่กรมปศุสัตว์กำหนด ทั้งนี้ ให้หลีกเลี่ยงการสัมผัส จับ เคลื่อนย้าย หรือดำเนินการกับสัตว์หรือซากสัตว์ดังกล่าวโดยไม่จำเป็น และ ห้ามนำสัตว์ที่สงสัยหรือมีความเสี่ยงต่อโรคพิษสุนัขบ้าไปปล่อย ทิ้ง ผึ่ง หรือทำลายซากโดยไม่แจ้งเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง เนื่องจากอาจทำให้ไม่สามารถตรวจยืนยันโรคและติดตามผู้สัมผัสสัตว์เพื่อเข้าสู่ระบบการป้องกันโรคได้อย่างทันทั่วถึงและมีประสิทธิภาพ

๖. บูรณาการความร่วมมือกับหน่วยงานและภาคเครือข่ายในพื้นที่ ตามแนวคิด “ONE HEALTH” โดยประสานการดำเนินงานระหว่างสำนักงานท้องถิ่นจังหวัดหรืออำเภอ สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดหรืออำเภอ สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดหรืออำเภอ โรงพยาบาลหรือหน่วยบริการสาธารณสุข ผู้นำหมู่บ้านหรือชุมชน อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน อาสาสมัคร จิตอาสา กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในพื้นที่ เพื่อร่วมกันสำรวจ เฝ้าระวัง และค้นหาผู้สัมผัสสัตว์ที่ยังไม่ได้เข้าสู่ระบบบริการสาธารณสุข หรือยังไม่ได้เข้ารับการฉีดวัคซีนครบตามกำหนด และเร่งรัดนำไปเข้าสู่ระบบการดูแลรักษาอย่างต่อเนื่อง

๗. ประชาสัมพันธ์และสื่อสารความเสี่ยงของโรคพิษสุนัขบ้าอย่างต่อเนื่องและทั่วถึง โดยใช้ช่องทางการสื่อสารขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หรือขอความร่วมมือจากสำนักงานประชาสัมพันธ์จังหวัด สถานศึกษา ศาสนสถาน สื่อมวลชน ผู้นำชุมชนหรือหมู่บ้าน อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน และภาคีเครือข่ายในพื้นที่ เพื่อสร้างความรู้และความตระหนักให้แก่ประชาชน โดยเฉพาะสถานที่สำคัญดังต่อไปนี้ เช่น โรงเรียน ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ตลาด วัด สถานที่พักอาศัยของแรงงาน และสถานที่สาธารณะ โดยเน้นย้ำสาระสำคัญในการป้องกัน ควบคุมโรค และการปฏิบัติตนเมื่อถูกสัตว์สัมผัสหรือทำร้าย ได้แก่ “ล้างแผล ใส่ยา กักสัตว์ หามือ และฉีดวัคซีนให้ครบตามกำหนด” โดยหากถูกสุนัขหรือแมวกัด ข่วน หรือเลียที่บาดแผล

/หรือเยื่อぶตา...

หรือเย็บตา แม็บตาแผลเล็กน้อย ให้รับล้างแผลด้วยน้ำและสบู่อย่างน้อย ๑๕ นาที ใส่ยาฆ่าเชื้อ และรีบไปพบแพทย์ เพื่อรับวัคซีนป้องกันโรคพิษสุนัขบ้า และให้กักขังสัตว์ที่ก่อเหตุเพื่อสังเกตอาการเป็นเวลา ๑๐ วัน และหากพบว่าสัตว์มีอาการผิดปกติหรือตายให้รีบแจ้งเจ้าหน้าที่พื้นที่ เพื่อส่งตรวจทางห้องปฏิบัติ รวมทั้งให้สร้างความเข้าใจที่ถูกต้องแก่ประชาชนเกี่ยวกับ สุนัขและแมวทุกตัว รวมถึงลูกสุนัขและลูกแมว หรือสัตว์เลี้ยง ภายในบ้าน สามารถติดเชื้อโรคพิษสุนัขบ้าได้ หากไม่ได้รับวัคซีนหรือมีโอกาสสัมผัสสัตว์ติดเชื้อ ตลอดจน ประชาสัมพันธ์ให้เจ้าของสัตว์เลี้ยงและประชาชนทั่วไป นำสัตว์เลี้ยงไปเข้ารับการฉีดวัคซีนป้องกันโรคพิษสุนัขบ้า ตามพระราชบัญญัติโรคพิษสุนัขบ้า พ.ศ. ๒๕๓๕

๘. ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจัดให้มีหรือสนับสนุนการทำหมันสุนัขและแมวในพื้นที่ เพื่อป้องกันและควบคุมโรคพิษสุนัขบ้า โดยเฉพาะในพื้นที่ที่มีการรวมกลุ่มของสุนัขจรจัดหรือพื้นที่ที่มีความเสี่ยง เช่น ตลาด วัด โรงเรียน ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ชุมชน พื้นที่สาธารณะ สถานที่พักอาศัยของแรงงาน พื้นที่ที่มีการร้องเรียน หรือมีประวัติสัตว์กัดประชาชน พื้นที่ที่มีการเคลื่อนย้ายสัตว์ และพื้นที่รอยต่อระหว่างองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เป็นต้น โดยประสานสำนักงานปศุสัตว์จังหวัดหรืออำเภอ และภาคีเครือข่ายที่เกี่ยวข้อง เช่น มูลนิธิเพื่อสุนัข ในซอย (Soi Dog Foundation) เพื่อร่วมดำเนินการตามแนวทางในหนังสือสั่งการกรมส่งเสริมการปกครอง ท้องถิ่น ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๘๒๑.๕/ว ๑๕๕๑ ลงวันที่ ๒ เมษายน ๒๕๖๘ เรื่อง แนวทางการบูรณาการ การทำหมันควบคุมจำนวนประชากรสุนัข-แมว กับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และขอยกเลิกข้อความในข้อ ๒ ของหนังสือสั่งการฉบับนี้ และให้ใช้ข้อความดังต่อไปนี้

“๒. องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสามารถสนับสนุนงบประมาณในการป้องกันและควบคุม โรคพิษสุนัขบ้าให้แก่สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดหรืออำเภอในพื้นที่ เพื่อให้สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดหรืออำเภอ จัดทำโครงการเพื่อเสนอขอรับการสนับสนุนงบประมาณ โดยตั้งงบประมาณไว้ในหมวดเงินอุดหนุน ตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยเงินอุดหนุนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๖๔” ได้ นอกจากนี้ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสามารถตั้งงบประมาณอุดหนุนให้แก่หน่วยงานที่ขอรับเงินอุดหนุนอื่น ๆ ได้อีก เช่น หน่วยงานองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ องค์กรประชาชนและองค์กร การกุศล ตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยเงินอุดหนุนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๖๔

๙. ใช้กลไกคณะกรรมการโรคติดต่อจังหวัด คณะกรรมการพัฒนาคุณภาพชีวิตระดับอำเภอ การประชุมคณะกรรมการจังหวัดและหัวหน้าส่วนราชการประจำจังหวัด หรือกลไกอื่น ๆ ตามความเหมาะสม เพื่อรายงานสถานการณ์โรคพิษสุนัขบ้าเข้าสู่วาระการพิจารณาของคณะกรรมการดังกล่าว เพื่อบูรณาการ การทำงานในการป้องกันควบคุมโรคพิษสุนัขบ้าระหว่างหน่วยงาน และติดตามผลการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง โดยเน้นการดำเนินงานตามแนวคิด One Health เพื่อเชื่อมโยงข้อมูลและการป้องกันและควบคุมโรคพิษสุนัขบ้า ระหว่าง สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด สำนักงานปศุสัตว์จังหวัด สำนักงานท้องถิ่นจังหวัดและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

๑๐. รายงานผลการออกข้อบัญญัติท้องถิ่นหรือเทศบัญญัติท้องถิ่นตามข้อ ๑ พร้อมปัญหา และอุปสรรค และข้อเสนอแนะในการดำเนินงานให้ทราบ โดยให้ รายงานผ่านแบบรายงานออนไลน์ (Google Forms) ตามแบบและช่องทางที่กำหนด ภายในวันพุธที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๖๙